

Szerkesztőség:

PLEBÁNIA-HIVATAL,

hová a lap szellemi részét
illető közlemények kü-
lendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová az
előfizetési pénzek, a hirde-
tések és ezeknek díjai, va-
lamint a felszólamlások kü-
lendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva egész évre 4 frt, fél-
évre 2 frt, negyedévre 1 frt. Egyes szám 8 kr.

Felelős szerkesztő:

V I Z Z O L T Á N

Kiadótulajdonos:

SZERDAHELYI JÁNOS

Hirdetmények:

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a
kiadóhivatalhoz küldendők. Nyilttér sora 50 kr.

Pro és contra.

Amint már mult számunkban jeleztük, a folyó hó 7-ikén tartott rendkívüli közgyűlés tárgyalta a dülöutak mérnöki rendezésének ügyét s ezzel kapcsolatosan azon tanácsbeli javaslatot is, hogy ez elrendelt művelettel kösse össze a község a földek új felmérését is, miután ezt igen sok tekintet sürgetővé teszi.

A dülöutak kijelölése mérnöki úton egyhangulag határozatba ment, miután erre felsőbb rendelet utasította a községet, a másik ügyre nézve azonban két részre oszlott a közvélemény. Miután mindkét részről kaptunk közleményt lapunk részére s mindkét rész érveléséből kitűnik a közérdek iránti lelkesedés, adjuk a két cikket egymás után minden megjegyzés nélkül, olvasóinkra bizva, hogy az ügyre nézve azok nyomán megalkossák a maguk nézetét.

A dülö-utak kitűzése.

I.

A földmivelésügyi minister úr 1896. november 12-én kelt 69909. sz. körrendeletével az 1894. évi XII. t.-cz. 36. §-ában körülírt közös dülö-utak kitűzését elrendelte, minek folytán a megyei alispán úr 58726. számú és a járási főszolgabíró úr 5537. számú rendelete annak végrehajtásáról intézkedett.

Városunk képviselő-testülete 1897. évi márcz. 11.-én tartott közgyűlése felszólította Háy Mór helybeli mérnököt, hogy a dülö-utak kitűzésének módjáról és költségéről készítsen szakvéleményt és tervezetet, mely alapul szolgálna ezen nagy fontosságú kérdés megoldására.

Nevezett mérnök ezen felhívásnak megfelelt s a f. hó 7-én tartott közgyűlés elé terjesztett részletes s a kérdést minden oldalról megvilágító szakvéleményében kiterjeszkedett egyúttal egy másik kérdésre, nevezetesen a vakmesgyék pontos kijelölésére is, — tekintettel a nemsokára ideérkező betét szerkesztési munkálatokra.

Tudvalevő dolog, hogy a városnak tagosítási térképe nincs, — de ha volna is, az nem volna pontos, mert a tagosítás alkalmával a három szögellés pontjait meg nem jelölték, azokat most már felrakni nem lehet, másrészt pedig az ily térképek — azok nélkül, terjeszkedések és összehúzóadások által — a méreteken elválnak.

Most tehát, midőn a dülö-utak kitűzését meg kell csináltatni, actualis kérdés,

hogy egy alkalommal az egyes birtokrészek mesgyéi is a tagosítási viszonyoknak megfelelően kijelöltesse és ezen munkálat alapján egy hiteles térkép készíttessék.

A műszaki vélemény szerint a közdülö-utak kitűzése 3500 frtba, ezzel kapcsolatosan 70 klmtr vakmesgye kitűzése 1050 frtba, 350 kökaró 700 frtba és 400 fakaró 400 frtba, összesen tehát 5650 frtba kerülne.

Ennyi pénz adatnék ki tehát, hogy a felsőbb rendeletnek elég tétessék.

Ebből azonban nagyon kevés az, ami a birtokosok előnyére szolgál, mert ez által csak a dülö-utak lesznek pontosan megállapítva, de egyes birtokosok birtokterületei maradnak a kétségek homályában s rendezés nélkül, a betétszerkesztés befejezésével vesznek is ott.

Már pedig van Abonyban legalább is 6—700 kisbirtokos, ki birtoka területével tisztába nincsen.

És nem is lesz; részint mert indolens, részint mert nem akar szomszédjával veszekedni, vagy pedig egy költséges pert nyakába venni.

Igaz, hogy erre azt mondhatnók, hogy az az ő baja, ahoz az egésznek semmi köze. De ha tekintetbe vesszük, hogy a kisebb birtok mindig a nagyobb nyomása alatt van; mert a 1/2 holdast nyomja a két holdas, ezt a fertályos stb., — ha tekintetbe vesszük, hogy azoknak az apró birtokosoknak — a sürü tulajdonjog változások miatt — módjukban sincs a terület épségének fentartása, a mesgyék eltolódásának ellenőrzése; ha tekintetbe vesszük gyámoltalanságukat a h a t a l m a s a b b a k a l szemben, — bizony közérdeket szolgál, közügy érdekében munkál az, aki most, két ily fontos és elkerülhetetlen művelet előtt — mint a dülö-utak kitűzése s a telekkönyvi betét szerkesztés — figyelmet fordít az ily visszás állapotokra, segítséget nyújt az érdekeltnek azok rendezésére és megszüntetésére.

Mi a teendő?

A tanács azt a javaslatot terjesztette a közgyűlés elé, hogy fogadja el — en bloc — a műszaki véleményt egész terjedelmében, vagyis, hogy a dülö-utak kitűzése alkalmával a vakmesgyéket is jelöltesse ki s az egész műveletről egy pontos térképet készíttessen, ami még külön — 11000 kat. hold mesgye kimutatása, holdanként 40 kr. — 4400 frtba kerülne.

Több képviselő azonban — azon az alapon, — hogy a közgyűlésnek egyes birtokosok terhére ily czímen költségeket elfogadni joga nincs — ez ellen tiltakozott.

Tagadhatatlan, hogy azon nagy birtokosokat, kiknek birtokhatárai rendben vannak, mások rendezetlen birtokviszonyai körül felmerülő költségekbe bevonnai nem

lehet, viszont azonban az elől sem zárkozhat el az adminisztráció, hogy ott, ahol szükség kívánja, az érdekeltség bevonásával módot keressen a rendetlenségek megszüntetésére.

Ott vannak a löherések és az ügynevezett zsidó-földek, ahol tenni kell valamit, mert a mostani viszonyok között bevárni a betét szerkesztési munkálatokat és elmulasztani a dülö-utak kitűzési művelését, melylyel együtt és egyszerre a rendezések sokkal olcsóbbá kerülnének — bűn volna.

A közgyűlésen kipattant a nagy titok, hogy a tagosítási térkép az uradalom levéltárában hitelesítve meg van, ennek felhasználásával a munkálatok könnyen mennek, sokba se kerül.

Ezt a térképet le kell másoltatni és ki kell igazíttatni, megfelelően a mostani állapotoknak s ez által, valamint a közgyűlés azon határozata által, hogy a dülö-utak kitűzése alkalmával a vakdülöket is kijelölheti, végül az által, hogy ha az előljárásság — vagy egyesek kezükbe veszik a löherések és a zsidó-földek birtokosai, esetleg más dülök vagy határrészek, vagy az egész határ birtokosai — mint érdekeltség — ügyét, a rendezésre irányuló mozgalomban gyorsan és minden irányban kielégítőleg fog a kérdés megoldatni s a fölvert por eloszlatni.

Ha aztán ez nem sikerülne, ne mulassza el senki a dülö-utak kitűzési munkálatok alkalmával birtokhatárait megjelölni, szomszédjaival békés úton maguk közt is megállapítva kikarózni, mert ez a dolog most olcsóbban is megy és a betét szerkesztésnél kiszámíthatatlan bonyodalmaktól óv meg bennünket.

Az ily megfelelően elkészített mesgye karókra a mezőőr is felügyelni tartozik, tehát mindenkinek érdekében van, mert — mindennek rend a lelke.

Tomasközy Gerzson.

II.

Kubicsek János képviselőnek f. hó 7-ikén tartott beszéde:

Tisztelt képviselő-testület!

Sajnos, hogy Abony a kalendáriumban első, de ha valami felsőbb meghagyásnak kivitele szükséges, mindig a legutolsó. Ez el kell kezdenem beszédemet, tekintve a napirenden levő munkálatot, melyet az illető mérnök úr már 1897. évi április hóban Abony község képviselő-testületének határozata folytán elvállalt és csak ezelőtt 10 nappal terjesztett be az előljárássághoz, ez által ugyanis a községi előljárásságot szorongatott helyzetbe hozta, amennyiben a felsőbb hatóság már a kész munkát sürgeti; — de egyébként is ez által e hosz-

szadalmis tervezetnek a kinyomatása phisikai idő hiányában lehetetlenné vált és így az egyes községi képviselők azt tanulmányozni és az érdekelt felekkel tájékozás és vélemény kipuhatólás végett közölni képesek nem voltak és a költség nagyságáról maguknak fogalmat sem alkothattak. Ezen eljárás Isten és ember előtt megrovást érdemel. Tudvalevő tény, hogy az illető mérnök úr ezen előmunkálatokkal meglelt bizva, ő a megbízást elfogadta s eszerint kötelessége lett volna azt idejében elkészíteni.

Most áttérek a tervezet első részére, a községi és dülő-utak rendbehuzatalának ügyére, mely felsőbb rendelet folytán meg lett hagyva; ezen munkálatot tanácskozás alapjául azon határozott kijelentéssel elfogadom, hogy e munka az egész határra általánosságban kiterjesztessék és hogy ily nagy horderejű és nagy költséggel járó munka a községekre érvényes törvény szerint pályázat útján adassék ki a vállalkozónak.

Ami az előttem fekvő javaslat második részét illeti, azt el nem fogadhatom, mert ez magán birtoki jog lévén, nemcsak hogy kétségbe vonom, hanem határozottan kijelentem, hogy e széles Magyarországon semmi nemű képviselő-testület e fölött nem határozhat, mert ez nem a közigazgatás, hanem a magánjog körébe tartozik. Itt állok, mellem a czéltábla, tessék belenyilazni; nem félek, hogy nyilaik megsebzene, mert igazságot mondok. Aki azt gyanítja, hogy birtoka nincsen rendben, tessék jogorvoslást keresni magának; meg van az osztási osztályozó jegyzőkönyv, a helyrajzi könyv, birtok-iv és az uradalom levéltárban a hiteles térkép, melynek másolata a közseg birtokába van, — de hogy bármelyik felebarátunk, aki 40—50 év óta, de általában rendes mesgyével bir és birtoka rendben van, más birtokosért, kinek birtoka rendbe nincsen, csak egy fillért is fizetni köteles legyen, abba bele nem egyezem és ha erre kényszerítenének, azt határozottan jogtiprásnak és önkénynek kellene neveznem.

Az általános határ fölméréshez csak az esetben lennék hajlandó hozzájárulni, ha az összes birtokosok többsége azt ohajtaná, hogy a határ általánosságban méressék fel.

Most áttérek a mezei rendőri törvényre, abból sehol sem bírom kiolvasni, hogy az egyes birtokosok kötelesek lennének a földjeiket felmérteni. Igen is meg van írva, hogy minden birtokos köteles szomszédjával egyetértőleg mesgyéjét megállapítani és megjelölni. Azt majd mindenki megtette akként: hogy zsindeyből vagy deszkából készített karócskát ütött a mesgyére és el látta azt a nevével; pedig az nem volt helyes, mert pásztorok, faszedegetők kihúzták és feltűzelték. A törvény e részben másképen intézkedik, amennyiben azt parancsolja, hogy erős, maradandó, könnyen el nem távolítható czövekekkel (karókkal) kell a mesgyéket ellátni, aki pedig azt nem teszi, az az előjáróság által megbüntető. De tekintetbe véve, miszerint e törvény kihirdetésénél nagy hiba történt, amennyiben az nyomtatott és szembetűnő falragaszokkal elég érthetően közhírré nem tétetett s így még a büntető eljárás sem volt fogantatosítható azok ellen, kik azt nem tették, ebből önként az következik, hogy előbb alaposan fel kell világosítani a birtokosokat; ha azután sem teszik, csak akkor lenne megintésnek, esetleg bírságolásnak helye.

A biztosító társulatokról.

II.

Az élelmességnek csak ott van helye, ahol a közérdeknek szolgálhatunk vele, vagy ha az egyesek érdeke mások megkárosítását nem vonja maga után. De oly esetekben, ahol az élelmesség csak arra való, hogy a laikus közönség hiszékenysége egyesek előnyére kizsákmányoltassék, a sajtónak kötelessége felvilágosítással szolgálni, hogy e félreértés eszközeit ártalmatlanná tegye és megakadályozza a jogosulatlan hasznot, mely mások megkárosításából ered.

Az élelmesség ily tényével állunk szemben most, midőn több biztosító társaság oly biztosítási módot akar életbeléptetni, mely behizelgő külső formájánál fogva kétségtelenül nagy arányú üzleteket helyez kilátásba, de csak üzleteket, melyek a vállalkozók zsebeit megtöltik a nélkül, hogy a biztosítottaknak is hasznot hajtanának.

A „népbiztosító“ társaságok ugyanis arra törekzenek, hogy tiz krajczáros biztosításokat létesítsenek ország-szerte ama néposztályokban, a hol nagyobb összegeket nem fordíthatnak biztosítási czélokra.

A jelszó, mint már említettük, elég behizelgően hangzik, csak hogy az a baj, hogy a nép vagyontalanabb osztályai, melyek a biztosítás e nemét igénybe vennék, egyáltalán nem találnának semmiféle előnyt benne, mert a 10 krajczáros tömeges befizetése nagy vagyont gyűjtene ugyan össze, de ebből a felhalmozott tőkéből egyes biztosítók csak a tiz krajczáros betételeket kapnák vissza a legjobb esetben, a mi bizony nem jelent se többet, se kevesebbet, mint hogy tizkrajczár marad, akár biztosítási czím alatt adják ki akár más czím alatt. A nagy tőke, mely a 10 krajczáros következtében összehalmozódik, csak a vállalkozóknak hozhat hasznot, kik a néptől beszerzett pénzeket kamatoztatják, vagy azokat üzletbe fektetik, melyek ha sikerülnek, a „népbiztosító“ társulatoknak nyújtanak előnyöket, ha ellenben nem sikerülnek, akkor a biztosítók adják meg az árát, vagyis viselik a veszteségeket.

Ily körülmények között a „népbiztosító“ társaságok 10, 15, 20 krajczáros vállalkozás a szeméremetlen önzéssel veszi a szegény nép zsebeit igénybe.

Azt mondják a „népbiztosító“ társaságok, hogy a tizkrajczáros biztosítás pénzsegélyt nyújt minden biztosítottnak vagy örökösének. De hát miben áll az a segély? Legjobb esetben a beszedett 10 krajczáros visszaadásában, ami azonban még nagyon kérdéses és csak abban az esetben várható, ha a „népbiztosító“ intézet tőkét kockázatos vállalatokban el nem prédálta, mely esetben a biztosító bizony egy garast sem lát a betett tizkrajczárokból.

Ma, midőn az intézőkörök folyton a szegényebb néposztály megvédelmzésének szükségességét hangoztatják, midőn folyton nagyobb körökben ver gyökeret a meggyőződés, hogy a szegényebb néposztály kizsákmányolása növeli nagyra a szocializmust, kötelességünknek tartjuk figyelmeztetni a szegényebb népet, hogy megtakarított filéireivel ne töltsék meg a „népbiztosító“ társaságok pénzszekrényeit.

Mi hisszük, hogy a magyar nép vissza fogja magától útasítani ezt az új csapást, melyet gazdasági élete ellen be hizelgő formában akarnak intézni.

Ha van a szegény népnek fölösleges tizkrajczárja, vigye a postatakarékpénztárba, ahol a magyar állam áll érte jót, de ne dobja oda biztosítás ürügye alatt egy kétes vállalkozás torkába.

V.

A szőlészet köréből.

V.

A sor és tőke távolság kijelölése akként történik, hogy az út mentén kihúzott zsinór mellett egy hegyes karóval megkarcoljuk a földet. Ha ez megtörtént, a karcolás mellé helyezük az említett szeglet-mérő, derékszőget akként, hogy a szegletnek második ága a tábla kereszt útjának szélére essék; a mellett újra kihúzzuk a zsinórt és megkarcoljuk a földet. Hasonlóképen járunk el a tábla másik oldalain; a táblának szabályszerű szeglete meglevén állapotva, vágunk 2 darab egy méter hosszú léczet és 2 darab 70 vagy 80 centiméter hosszút (a minőre a tőke távolság lett meg-

állapítva); először a sor távolságra szánt egy méteres léczet helyezük a karcolás által megállapított szegletbe és folytatólagos végéhez illesztjük a másik egy méteres léczet és hová az első vége esik, oda szúrunk 25 cm. hosszú 1½ cm. vastag karócskát (ez készíthető szőlővenyigéből), de arra kell ügyelni, hogy e karócska függőlegesen álljon és a lécz végével érintkezésben legyen, mert ha a karócskát a lécz végéhez szúrjuk, 30 sornál már 45 centiméter sorferdeséget okozunk. Ezen eljárás addig folytatandó, míg a táblának másik szegletébe érünk; ha kis különbség mutatkozik az utolsó soron, visszamenőleg 10 karócskán kiegyenlíthető. Ez megtörténvén, átmegyünk az ellenkező oldalon levő karcolt vonalra és ott ugyanezen eljárást folytatjuk, de mindig azon végéről indulva, melyről az első osztás kiindult; ha ezen is végig mentünk, meg van a sorok kijelölése. Most elővesszük a tőketávolságú 70 vagy 80 cm. hosszú két léczet és a két végén levő karcolt vonalokon folytatjuk a további hasonló eljárást mind a soroknál; tévedés kikerülése végett szükséges felemlítenem, hogy az egyes táblák oldalait vagy végeit a sorok iránya szabja meg. Most már körül lévő czövekelve a tábla, kifeszítjük a zsinórt a sorjelzők szerint és megkarcolunk minden egyes sort; ha ez megtörtént, átmegyünk a tőke távolsági jelzőkhöz, kifeszítjük a zsinórt és ahol a kifeszített zsinór a sor karcolását szeli, ott karcoljunk egy kis keresztet, ennek a közepe leendő az ültetendő venyigének a helye. Ezen eljárás folytatódik, míg az egész pászta kijelölve nincsen. Így leírva talán hosszadalmasnak látszik ezen eljárás t. olvasóinknak, de azért gyakorlatban gyorsan lebonyolítható és a fáradságot kárpótolja az ültetésnél megtakarított kiadás, mert 2 ember és két leányzó többet ültet egy nap alatt így, mint egyéb eljárásnál két nap alatt.

Kubicsék János.

MI UJSÁG?

— **A közgyűlés** f. hó 7-ikén a már jelzett program szerint nagy érdeklődés mellett folyt le. Az első ponttal csakhamar készen voltak, miután az egyszerű végrehajtásáról intézkedik a felsőbb rendeletnek, a második pont azonban már igen élénk eszmecsere adott okot. A közdülők mérnöki kijelölését elválasztották a tanács által javasolt mesgye-kimérésektől s kimondta a közgyűlés, hogy az utak kijelölését mielőbb pályázat útján megejteti, a mesgyék új meghatározását egyelőre elnapolja. A szükséges költséget az állami adó után veti ki három évi részletekben. Megnyugvással konstatalhatjuk, miszerint a közgyűlésben uralkodó hang mindvégig megfelelt a helyi komolyságának a viták tárgyilagosa alapokon mozogtak.

— **Esküvő.** Amint értesülünk, ifjú Gulner Gyula folyó hó 7-ikén vezette oltárhoz Gödöllőn Dittrich Hortensia kisasszonyt, néhai Dittrich Lajos es. és kir. fővadászmester bájos leányát. Sok szerencsét kívánunk az új párnak!

— **Névmagyarosítás.** Gassler Alajos vasúti hivatalnok, aki nem régen városunkban is működött e minőségben s aki itt is kereszteltetett gyermeket, úgy a saját, mint gyermekeinek nevét „Gondá“-ra változtatta 1898. nov. 10-ikéről 112577. sz. belügymin. engedélylyel.

— **A helybeli kath. oivasó-kör** új helyiségének felszerelésére adakoztak ujabban: Szücs József 1 frt, Szabó József 50 krt.

— **Közgyűlésből.** Az 1897. XXXIII. t.-cz. rendelkezése az új esküdtzések felállítására ez év jun. 1-én életbe lépett, e szerint esküdt képes polgárok névjegyzékének össze állítására egy bizottság szerveztetik, melynek tagjait a f. hó 7-én tartott városi közgyűlés Aranyi Sándor főjegyző és Lukács Gyula közgyűlési tag személyében megválasztotta, kik is a községi bíró elnöklete alatt hivatalba lesznek azon egyének névjegyzékének össze állítására, kik az új esküdt székek tagságára képesítéssel bírnak, s az esküdtzések tagjaiul választottak lesznek. Ilyen névjegyzék összeállítására az országgyűlési választók névjegyzéke szolgál alapul, e mellett azonban oly egyének is jelölhetők, kik tén a választók névjegyzékében nincsenek, de más különben a minősítésnek még felelnek.

— **Szenzációs elfogatás.** Dr. Farnady István ügyvédet, ki a czeplédi kir. közjegyző helyettese volt, Czepléden elfogták s a csendőrség Nagy-Beeskerekre kísérte, hol előbb — mint pénzügyi fogalmazó — holmi adóügyi manipulációkat csinált s adókönyvet hamisított és peres-ügyiratokat sikkasztott. Farnady igen nagy lábon élt s az abonyiak előtt, mint durva ember volt ismeretes. Viselt dolgaiból, az „Egyetértés” nyomán közöljük a következőket:

„A nagybeeskereki letartóztatások. Nagy-Beeskerek közönségét, de egész Torontál-vármegyét is — mint nekünk írják — két nap óta felette foglalkoztatja két letartóztatás és a sok mellékkörülmény, ami vele jár. A törvényszék vizsgálóbírája ugyanis a királyi ügyész indítványára letartóztatta Löwi Ignác földbirtokos nagybérlőt és dr. Farnady István ügyvédet, kit Czeplédről hoztak Nagybeeskerekre a csendőrök. Löwi Ignác neve eléggé ismeretes abból a botrányos zendülési pörből, amely tavaly jászódott le a torontál-vármegyei Eleméren s tulajdonképen ennek az ügynek a végtárgyalásán pattant ki a jelenlegi botrány is. Löwi birta ugyanis bérben Eleméren báró Dániel miniszter anyjának földjeit s mikor a község lakóinak ellenére Dániel Ferenc főszolgabíró áthúzta a községi legelőn Löwi cséplőgépeit, a nép elkecsere, megátadta a csendőröket. — A végtárgyaláson történt aztán, hogy az egyik vádlott védője, dr. Kiss János, minden egyes tanútól megkérdezte, vajjon nem volt-e azért is elkecsere, mert Löwi kevesebb adót fizet a rendesnél és mert ezt az előnyt csalás útján érte el? Dr. Kiss János addig hangoztatta ezt, míg dr. Góth Ferenc királyi ügyész a tárgyaláson kijelentette, hogy a védő ur szavait nyílt feljelentésnek veszi s még aznap megindította Löwi ellen a bűnügyi vizsgálatot. Kiss pedig nem mondta mindezt hiába, mert alaposan ismerte az ügyet, mint az adófelszámoló bizottság elnöke. A vizsgálat során ki is derült, hogy itt egy nagyobb-szabású közokirathamisításról van szó. Löwi Eleméren fizetett mintegy 650 frtnyi adót s ezt dr. Farnady István nagybeeskereki pénzügyi fogalmazó, a felszámoló bizottság előadójá szabályosan el is referálta, később pedig meghamisította az adókönyveket s a 650 forintból csinált 150 frtot. Eleméren feltűnt, hogy miért fizet Löwi az idén kevesebb adót, mint tavaly s a jegyző jelentést tett erről a pénzügyigazgatónál. Farnadyt akkor fejelemleg elmozdították az állásától, de bűnvádi feljelentést kivételből nem indítottak ellene és a pénzügyigazgatót hirtelen áthelyezték egy felsőmagyarországi városkába. Az ügy már akkoriban nagy szenzációt okozott, bár Farnadyn nem esedálkozott senki. A szerény fogalmazói fizetésből Farnady úgy élt, mint egy kis herceg. Pazar, fényes lakást tartott, nyílt házat vitt, sokszor reggelig szőtt otthon a cigány s a legisztelebb vendég mindenkor az igazgató ur volt. Farnady ezenkívül is a legelső gevallérok közé tartozott, aki kifogástalan eleganciával öltözködött s mindenkor leült a kaszinóba kártyázni, ment legyen a játék bármilyen magas összegbe. Később aztán kisültek sok mindenféle dolgok, melyek között nem utolsósorban a Torontálszerze híres aktaeltűnés. Egy községi jegyző ugyanis körülbelül 17.000 forinttal károsította meg az államot s az összes bűnügyi akták Farnady kezén mentek keresztül... De szerencsésen el is mentek, mert soha nem akadtak rájuk s így a jegyző is megszabadult a kellemetlen következményektől. Annak idején azt beszélték, de most is vallja egy egész sereg pénzügyi hivatalnok, hogy Farnady ezért a kis szivességért 3000 forintot vágott zsebre. Az ilyen szivességek pedig napirendé váltak, mert úgy ismerte mindenki Farnadyt, mint akit koczkatatás nélkül meg lehet környékezní. Általában beszéltek is, hogy a jelen ügy alkalmából még nagyon sok botrányos részlet derül ki. A két letartóztatás sok beszédre ad alkalmat s nagyon tárgyalják Löwi dolgát is, aki tekintélyes polgári Nagybeeskereknek s kártyázás közben — a mikor csak úgy röppöltek a szavak — nem egy gevallért segített ki pillanatnyi pénzszavarából.”

— **Czeplédi vásár.** A czeplédi országos téli vásár ma tartatik még; városunkból is számos vesznek benne részt már a szomszédság folytán is.

— **Változás a czeplédi kir. járásbírósnál.** Mint a „Cz. és V.” írja, újévtől a járásbírósi ügyviteli szabályainak megfelelőleg, a mit a múlt évben még nem lehetett keresztül vinni, úgy Sárkány Gyula kir. járásbíró, mint Dr. Sikérdy Dezső kir. albiró, mint polgári ügyekben eljáró bírák, külön külön jegyzői irodával vannak ellátva. Sárkány Gyula kir. járásbíró iroda kezelője az általa intézendő perekre és az összes hagyatéki ügyekre nézve Bazády Bolizsár írnok, Dr. Sikérdy Dezső albiró irodakezelője az általa elintézendő perek és összes végrehajtási ügyekre nézve Kőmives István irodakezelő lesz.

— **Esküdtbírósg.** A bűnvádi perrendtartás életbeléptetésével egy nagy fontosságú intézmény fog meghonosodni hazánkban, a mely külföldön már rég óta működik s mely a polgárokat fel jogosítja arra, hogy polgártársaik legsúlyosabb büntetéseinek felett ítéljenek: ez az esküdtbírósgok intézménye. Az esküdtzék 12 polgárból áll, kiket az évi lajstromból a törvényszék sorsol ki.

— **Pestmegyei virilisták.** A napokban jelent meg a pestmegyei legtöbb adót fizető bizottsági tagoknak hivatalos névjegyzéke. A legelsők között állanak: 1. Dr. Császka György kalocsai érsek (kétszeresen számított adója), 2. Fülöp-Szász-Coburg-Gothai herceg, 3. gr. Vigyázó Sándor, 4. br. Prónay Dezső (jogtud. okl. alapján kétszeresen számított adója folytán), 5. dr. Schuster Constantín váci püspök (kétszeresen számított adó alapján), 6. br. Schossberger Zsigmond, 7.

Blaskovich Ernő, 8. Györgyei Illés, 9. gr. Károlyi Sándor, 10. gr. Teleki József (jogt. okl. czimén adója kétszeresen számítva), 11. gr. Vigyázó Ferenc (jogt. okl. czimén adója kétszeresen számítva), 12. br. Orczy Andor, 141. Becze Imre Vác, 145. Luczenbacher Jenő Vác 139. Pápa József Vác, 190. Reitter Ödön Vác. 265. Schwarz Izsák bérlő Vác stb.

— **Pestvármegye és az ex-lex.** Megyénknek f. hó 9-ikén tartott közgyűlésén Gulner Gyula országgyűlési képviselőnk indítványára határozatba ment, miszerint a községi és megyei pótdadók minden fenakadás nélkül tovább is szedhetők, azonban míg az 1899. évi költségvetést az országgyűlés meg nem szavazza, az 1886-iki évi XXI. t.-cz. 20. §-a alapján állami adót behajtani és ujonczokat sorozni nem fog.

— **Pestmegye a szövetkezetek érdekében.** A pestmegyei gazdasági egyesületek és hitelszövetkezetek képviselői népes értekezletet tartottak f. hó 9-ikén a megyeház dísztermében Keglevich Gábor gróf elnöklése mellett, azon célból, hogy a Pestvármegye közönsége által fogyasztási értékesítő szövetkezetek alapítása érdekében megindítandó mozgalmat beható eszmecserre tárgyává tegyék. Keglevich gróf elnök megnyitó beszéde után Károlyi Sándor gróf, az eszme tulajdonképeni szerzője, részletesen kifejtette azokat az okokat, melyek fogyasztási szövetkezet alapítását szükségessé teszik, utal azokra a nehézségekre, melyekkel a fogyasztási szövetkezeteknek megküzdenniök kell, de amelyek minimumra redukálhatók, ha létezik egy központ. Kiemelte ezután a vidéki központi fogyasztási szövetkezetek előnyeit. Az értékesítő szövetkezetekre téve át, ismertette azoknak különböző fajait s kifejtette, hogy miképen támogathatják a hitelszövetkezetek a fogyasztási és értékesítési szövetkezetek működését. Beszéde végén a következő két indítványt tette:

1. Alakítson a pestmegyei gazdatársadalom, a hitel, fogyasztási és értékesítési szövetkezetek számára egy, a pénzközponttól független morális központot, mely a szövetkezeteket irányítani s vezetni volna hivatva.

2. Eszközölje ki a pestmegyei gazdasági egyesület, hogy az a százezer forint, melyet részint a törvényhatóság, részint magánosok szövetkezeti célokra, a hitelszövetkezeti központ rendelkezésére bocsátottak, annak esetleges feloszlása után a fogyasztási értékesítési szövetkezetek céljaira fordítsák.

Az értekezlet egyhangulag magáévá tette Károlyi Sándor gróf indítványát s rövid vita után, amelyben Gulner, Teleki József gróf Tahy, Benitzky vettek részt, azon óhajnak ad kilejezést, hogy a praktikus kivételre egy ad hoc szakosztály szerveztessék. Elhatározza, hogy ezen bizottság szervezésére a pestmegyei gazdasági egyesületet átiratilag kéri fel.

— **Kartelli-törvényjavaslat.** A kereskedelmi miniszteriumban komolyan foglalkoznak egy kartelli-törvényjavaslat kidolgozásával, melynek az a célja, hogy a gyárosok és nagyiparosok tömeges és sok tekintetben jogosulatlan kartelli-kötéseivel szemben a fogyasztó közönség érdekei megvédessenek. Mint a Napilap Tudósító jelenti, a jövő hónapban dr. Schmidt József kereskedelmi államtitkár elnöklése alatt tartandó országos kamarai értekezleten az államtitkár ismertetni fogja a már részleteiben kidolgozott kartelli-törvényjavaslatot, a melyet a kereskedelmi miniszter már a legközelebbi jövőben be fog nyújtani a képviselőházhoz.

— **Jótekonny főpásztor.** Ez előtt néhány évvel dr. Schuster Constantín váci püspök Szolnokon járt, hogy itt levő nagy számú híveit a bérmálásban részesítse. Ez alkalommal szomorúan tapasztalta, hogy Szolnokon nagyon nagy hiány van az iskolákban, amennyiben sok száz meg száz tanköteles elegendő iskola hiányában elemi oktatás nélkül nő fel. A legszükségesebb hiányok pótlására akkor 20 ezer frtot küldött a városnak a jótekonny püspök, mely összegből a városi hatóság 4 tanteremmel ugyanannyi tanítói lakással bíró iskolát építtetett. A „Constantin” iskola iránt ma is igaz szeretettel viseltetik a nemes alapító, aki 5293—898. sz. a. leiratában arról értesítette a város közönségét, hogy az általa alapított iskolát még négy tanteremmel s megfelelő melléképületekkel óhajtja a saját költségén kibővíteni. Január 11-én délután tartott rendkívüli közgyűlésben jelentette be Kludik Gyula polgármester a főpásztori leiratot a képviselő-testületnek, amely nagy örömmel vette tudomásul

annak tartalmát. Hétfőn, január 16.-án, a polgármester vezetése alatt küldöttség men dr. Schusterhez a város haláljának tolmácsolása céljából.

— **Halálozás.** Benedikty Gyula. tápió-szelei nagybirtokos, megyebizottsági tag, az abonyi járás sorozó-bizottságának polgári elnöke és Abony város őszi rendes közgyűlésének hosszú időközön keresztül elnöke meghalt, temetése tegnap szombaton volt. Illő és kegyeletes cselekedet — ha nem kötelesség — lett volna Abony város közönségétől, hogy magát a temetésen képviseltesse. A boldogult közéletünk igen kiváló és rokonszenves alakja volt, társadalmunknak nagy veszteség az ő halála.

— **Füzetek az új törvényekről.** Ráth Mór budapesti könyvkiadó vállalata megküldte szerkesztőségünknek a következő két gyakorlati könyvecskét: „A községi és némely más erdők kezeléséről” ára 30 kr. „A szeszforgalmi stb. adóról” ára 40 kr. Ajánljuk e kiadványokat különösen azok figyelmébe, akik e tekintetben érdekelve vannak.

— **Tilalom.** A jubileumi emlékérem tulajdonosai figyelmeztetnek, hogy az érdemrendekre vonatkozó szabályrendelet 7. §. értelmében tilos ezeket az érdemek más alakban és más szalagon viselni — mint a hogy azok szétosztattak. Eppen így tilos azt megaranyozva vagy megkisebített alakban hordani.

— **Ujítások a postaforgalomban.**

Január elsején több olyan ujítás lépett érebe a postaforgalomban, mely általános érdekű s most a postai forgalmat még olesőbbá teszi és bizonyára jelentékeny forgalmi föllendülést fog előidézni. Így például Ausztriába, a megszállott tartományokba és a többi külföldi országokba czimzett levelezőlapok nemesak a hátoldalor, hanem a czimoldalor is képpel, reklámábrákkal lehetnek ellátva. A belföldi forgalomban ilyen levelezőlapokat nem fogadnak el. A bérmentetlenül feladott levelezőlapokat ezentúl nem birtokolják többé, mint bérmentetlen leveleket, hanem a levelezőlapért járó díjnak kétszeresével. Nyomatványoknak tekintetnek és mint ilyenek, díjkezdvevényekben részesülnek ezentúl a fényképeket tartalmazói valamint az író géppel, készítettett iratok levonata, akár kromográffal, poligráffal, hektográffal, papirográffal, akár phónixszel stb. állítottak elő.

— **A műbor ellen.** A kereskedelmi miniszter a képviselőház minapi ülésén jelentést terjesztett elő a mesterséges borok készítését és forgalomba hozatalát tiltó 1893. XXIII. t.-cz. végrehajtásáról szóló miniszteri rendelet módosítása dolgában. Ez az új rendelet különösen a törvény második szakaszára vonatkozik, amely a must okszerű kezeléséről és javításáról szól. Intézkedései két irányban ujak. Először abban, hogy a törkölyborok készítését és forgalomba hozatala körül mutatózó visszaéléseket társadalmi uton is korlátozni óhajtja, egy új ellenőrző közeget létesít a borellenőrző bizottságok felállításával. Általában a rendelet magában foglalja a régebbi rendelet jónak vélt intézkedéseit is s így a borhamisítás dolgában rendelt miniszteri intézkedések összegét foglalja magában.

— **A termésnek előre való eladása.** Nagyon érdekes határozatot hozott a legfőbb ítélőszék minap a gazdák érdekében. Tudjuk, hogy — fájdalom! — elég sok gazda van olyan, aki a termését előre el szokta adni, bár nem is tudhatja, mennyi lesz az. Ha aztán a termés nem felel meg a várt mennyiségnek, bezzeg jól rá kell fizetni, mert a vevő követeli, hogy neki az eladott termést akárhogy előteremtse. Most maga a legfőbb ítélőszék akarja megakadályozni az ilyen veszedelmes gabonauzsorát, midőn kimondja, hogy „érvényes ugyan az ilyen előre eladásról kötött szerződés a saját termésre, de ha az eladónak — önhibáján kívül — az eladott mennyiség a saját terméséből ki nem kerül: akkor csak annyit tartozik szállítani, amennyi termett, sőt ebből is — ha az ellenkező nem lett kikötve — levonhatja a saját gazdasági szükségleteire szükséges mennyiséget. A hiányzó mennyiség helyett a vevő nem követelheti más hasonló áru szállítását, sem a napi ár szerinti egyenértéket és csak az esetleg már felvett vételári kapja vissza. Ha azonban az eladó a tényleg meglevő mennyiséget nem szállítja, a vevő jogosítva van ezután árkülönbötzetet is követelni.”

— **Ingyen gyógyszer a szegényeknek.** A hivatalos lap közli a belügyminiszternek a szegény betegek számára az országos betegápolási alapterhére rendelt orvosi vényeken a szegénység igazolása és a rendelt gyógyszerek árának

kifizetése körüli eljárás szabályozása tárgyában kiadott körrendeletét. Ezek szerint az országos alap terhére gyógyszer rendelhető: azon szegény betegek számára, kik mint magukat fenntartani nem képesek szegények, nyilvántartatnak; kiknek keresetük vagy jövedelmük csak a legszükségesebb létfenntartásra elégséges; kik bár az előbbiekközé nem tartoznak, de mikor az orvosságra szükségük van, a legjobb akaratuk mellett sem képesek a gyógszert megfizetni. Aki a rendelő orvost félrevezeti, kihágást követ el. A többi szakaszok inkább az orvosokat és a hatóságokat illetik.

CSARNOK.

Spanyol dalok.

(Gustavo Adolfo Becquer.)

I.

Egy könyvet láttam rejtve a szemedben,
S nyílt ajkam már, bocsanatért hogy esdjen,
De hallgattunk a büszkeség szavára,
Mely elfojtá könyűd s ajkam lezárta.

Most, hogy egymástól messze a világon,
Szerelmünkön mélézünk néha fájón,
Mért — gondolom — mért nem szólt akkor ajkam?
Ő tán mereng: Mért sirva nem fakadtam?

II.

Mért mondjátok? Tudom jól, hogy irigység,
Hiúság, gőg csak, mik szívet hevíték.
Inkább fakad száraz sziklák tövében
Friss forrás, mint érzés az ő szívében.
Tudom jól, hogy kigyók tanyája keble,
Hogy soha még nem olvadt szerelemre,
Élettelen, márványhideg szoborkép,
Tudom, tudom . . . de oly szép, mégis oly szép!

FEHÉR JENŐ.

A rejtelmes kávéház.

Művelődéstörténeti élet és jellemkép a 18. századból.

Winkler Tódor-tól.

(Folytatás.)

Ez soha sem kezdődött előbb esti tíz óránál és mélyen belenyúlt az éjszakába. Bevezetésül gazdagon püncsöt szoktak inni s ahhoz olasz salátát vagy hasonló valamit hoztak körül, mialatt Schrepfer atya szünet nélkül predikált és észzavaró szóboszággal fecsegett. E tehetségre nézve, hogy hallgatóit pompásan hangzó kifejezések zürzavarával megszédítse, amely kifejezések azonban esztelenség voltak egyébként, abban a mi kávéházunk mester volt. Hogy az érdeklődést minél magasabbra fokozza, ő maga papi díszöltönyben jelent meg és a szóbaszletben felállított oltár előtt foglalt szilárdan állást, a jelenlevőket letérdeltette, hogy buzgó imában kérjék az Istenséget a munka sikereért. E cselekmény alatt a szoba majdnem egészen sötét volt és csak az oltáron lobogott egy láthatatlan világocska, a melynek haldokló pislogása a jelenetet csak annál borzalmasabbá tette. A nézők csoportja és a próféta között azonban egy régi, használaton kívüli tekeasztal volt némi válaszfalul felállítva, úgy, hogy senki, akit talán a tilalom daczára kíváncsisága közeledésre ragadott volna el, jelentékeny akadály legyőzése nélkül a szellemidézőhöz nem közelíthetett.

Mielőtt a tulajdonképeni jelenés történt volna, Schrepfer megragadott egy előtte álló keresztet ölelte és esókolta s borzasztó fölkiáltások között kérve kényszerítette az eget, hogy engedelmeskedjék neki és ezt vagy azt a szellemet, akit ő pontosan megjelölt, engedje lejönni. Amíg most a nézők lélegzetnélküli várakozással lesték a dolog kimenetelét, rendszerint egy borzalmas zaj támadt, majd a távoli dörgéshez hasonló, majd sziszegés-, füttyülésből állott, néha kedvesen is hangzott, mint valami ezüst harang, vagy eolhárfá. Rövid szünet állott be, a melyet Schrepfer azzal töltött ki, hogy ünnepélyes hangon jelentette, miszerint a fenséges pillanat megérkezett, a szellem közeledik és mindenki nyugodtan maradjon helyén, mert engedetlenségeért életével fog lakolni.

Ezután az oltár körül egy sajátzerű ködfelhő támadt, mely a padlóból látszott fölemelkedni és annak közepében a kívánt szellem alakja volt látható. Aki a jelenlevők közül nem volt éles szemmel megáldva, általában keveset vagy semmit

sem látott abból, mert szemüveg, lorgnon vagy színházi láteső, mint a szellemek előtt visszatetsző dolog, szigorúan el volt tiltva. De annál világosabban lehetett beszélni hallani őtet, ha Schrepfer szólott velők.

A nyájas olvasó ebből tudhatja, hogy a mi lélekidézők egyszersmind jól értett a hasbeszédhez és így minden eszköze meg volt ahoz, hogy mint vándor bűvész vásárokon és búcsúkon szerencsésjét megállapítsa.

Közönségesen a laterna magicánál üvegre festett képeket szoktak használni. Schrepfer azonban úgy látszik, hogy élő személyekkel is dolgozott. Legalább később azt állította egyike a szemtanúknak, akik leggyakrabban voltak jelen a színházakon, hogy egy alkalommal egy szellemet egész modern czipőben látott. Ez a szemtanú nevezetesen, Schlegel János név szerint, mesterségére rövidárú-kereskedő, a jelzett napon Schrepfer pin-czérének egy pár czipő-csattot adott el, amint azt akkorában hordták és teljesen ugyanazokat találta ő este a szellem lábain. Csalódásról nem lehet szó, mert égő kíváncsiságtól üzetve Schrepfer tudta és akarata nélkül figyelő állását ez alkalommal oly közelre hozta, hogy egész körülményesen láthatott. Schlegel e naptól kezdve a szellemidéző leghívőbb pártféléből a legmegtéríthetlenebb kétkedőjévé és ellenesévé lett, miután már némely dolgok előbb is feltűntek előtte.

A kísértetek ugyanis néha meg is jelentek. olykor a mellék-szoba ajtaján léptek be. Egyszer Schrepfer tudta nélkül ezt a bejárást valaki, valószínűleg maga Schlegel, elzárta és a szellem hiába zörgetett a záron. A földöntúli lénynek ilyen tehetetlensége méltán szegett ütött a hívek fejében és még Schrepfer ékesszólása sem volt képes a támadt gyanút egészen leküzdöni.

Tudomás szerint a szélhámos óvakodott oly személyeket varázsolni elő, akiknek vonásai és öltözete mindenki előtt eléggé ismeretes volt. Egy ízben kívánták Gellért, ismert költő megidézését, aki Lipesében élt és nem régen halt meg. De Schrepfer kijelentette, hogy e szellem fölött nincs semmi hatalma. Ellenben megjelentette Stonens-ee és Brandt dán grófokat, akiknek akkorában történt kivégeztetése (1772.) még általános beszéd tárgyát képezte. Mindkettő levágott fejét kezében tartva jelent meg, de a mellett a történetnek annyira meg nem felelő öltözetekben, hogy a csalást mindenki észrevehette volna, ha az egész gyülekezetet, egynek kivételével, aki nekünk azt elbeszéli, a borzalmas lávány ki nem hozta volna sodrából annyira, hogy minden helyes itéletet elveszített.

Egyébként a mi színigazgatónk az ő előadásaiiban még változatosságot is indott felmutatni egyrészt az által, hogy az idezendő személyiség jelleméhez képest a jelenés engedelyezéseért az ággal többé-kevésbé küzdeni látszott s majd a bibliát, majd szentelt gyertyákat vagy szentelt vizet vett igénybe, majd az által, hogy a nézőket egyszer letérdeltette, máskor a czipőiket húzatta

vagy hasra fektette. Továbbá az által is segített az egyhangúságon, hogy magukat a szellemeket is az ő boldogságuk foka szerint különböző színű ködben jelentette meg, a legelölkelőbbet fehérben, a középszerint pirosasban, a kétségest vagy feltétlenül rosszat sötét-barna fényben.

Kezdetben asszonyokat nem bocsájtottak a nézők közé, talán csak azért nem, mivel nem bíztak az ő hallgatagságukban. Később a mester elég biztosnak érezte magát arra, hogy bizonyos föltételek alatt a gyöngéd nem is beléphessen, de csak férfi ruhában. Azonban nem sokára, hogy az engedelem megadatott, a részt vevők köre a szabadkőműves alapelvek ellenére annyira kibővült, hogy ez oldalról ellenzék támadt és úgy látszik maga Schrepfer asszony is az ellen fontos tiltakozást nyújtott be.

Már ez taktikai hiba volt, mely ártott a próféta tekintélyének, de még csakhamar ahoz egy másik is jött, ami teljesen megrendítette hitelét. Tisztán elbizakodottság vagy csak könnyelműség volt-e, ki tudná azt megmondani, elég az hozzá, hogy egyszer Schrepfer elutazott és távolléte alatt az ő bizalmasai által idéztette a lelkeket. Megkísérlették, megtartották pontosan a tőle nyert rendszabályokat, de a legesekélyebb sikert sem érték el. E miatt nagy kedvetlenség támadt a becsapottak táborában. Még most is meg van egy levél, a melyet egyikök Schrepferhez írt az alkalomból. „Mi ama bizonyos éjjel”, írja benne, „mindent hátrahagyott előírásod szerint végeztünk, mi kilenczen voltunk erősek, mi többet vártunk, mint a mi történt . . . Az én tükrömben a legkisebb dolog sem mutatkozott, daczára annak, hogy a sok nézésben csaknem elrontottam a szememet . . . Te esodálkozni fogsz, ha hallani fogod a nézeteket, a melyeket egyes testvéreink az egész dolog felől alkottak maguknak . . .”

Schrepfer végre visszajött és a mentegetőd-záskor nem jött zavarban, de egy ürügye sem talált talajra és többen a testvérek közül, akik eddig egy ülésről sem hiányoztak éjjelenként egészen elmarad ak.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenetek.

Sutor. Küldeményét megtaptam, köszönet a fáradozásért. A versekből egyet-kettőt felhasználok, a két próza beválik. A jövőre nézve egy tárczányi hosszúságúakat kérek, mert lapunkban erre van leginkább szükség. Szellemes csevegés-féléket a jelzett terjedelemmel legszívesebben vennék. Az egyik versében a papságra oly megjegyzést tesz, a melyet nem hagyhatok szó nélkül. Nagyon féved, ha egyes kivételekből az egészre alkot szabályt; remélem, hogy az életben még igen sok olyanra fog találni, akik megváltoztatják egy oldalú és tarthatatlan nézetét. Azt hiszem, hogy ez a darab véletlenül eszűszott a többi közé, mert különben érthetetlen volna előttem annak megküldése. A felhasználásra kiválasztottakat alkalmaslag a vi-szonyok tekintetbevételével fogom a lapban közölni. Ha munkásságát a jelzett irányban továbbra is felajánlja, kifejezett ohajtására szívesen küldünk b. czimére állandóan t. példányt az „Abony”-ból.

Stella. — Valaki. Dolgozataik nem ütnek meg lapunk mértékét s azért nem közölhetők.

Az ezredéves orsz. kiállítás jury-tanácsának legnagyobb kitüntetése a millenniumi nagy érem.

1885-iki orsz. kiállítás legnagyobb kitüntetése: a nagy díszoklevél.

1873-iki világiállítás legnagyobb kitüntetése: a legfelsőbb elismerés.

RÁTH MÓR
KÖNYVKIADÓHIVATALA
és KÖNYVKERESKEDÉSE

Budapest, Gizella-ter, (a Haas-palotában)

A Középiskolai Tanáregyesület jubileumi és számos más kiállításnak legnagyobb kitünt. ése. Számos, általa támogatott vagy alapított köz. üvelődési, könyvtári egye. üsülettel rendelkező tagja stb.

Szerencsénk van a T. CASINÓKAT, OLVASÓ és KÖZMŰVELŐDÉSI EGYLETEKET úgy IRODÁROM-BARÁ-TOKAT figyelmeztetni, hogy kiadásaink EGY RÉSZÉ, míg az erre szánt csekély készlet tart,

40% 50% árengedménnyel

kapható Különösen figyelembe ajánljuk az Országgyűlési Törvények és az Igazságügyre vonatkozó rendeletek országos népszerűségnek örvendő gyűjteményeit NAGY ÁRENGEDMÉNNYEL.

A leszállított árú művek jegyzéke, úgy kiadásaink jegyzéke komoly reflectansoknak rendelkezésére áll.

Ujabb kiadásaink közül ajánljuk az immár teljesen megjelent irodalmunkban páratlan díszművet:

ARANY JÁNOS BALLADÁIT

ZICHY MIHÁLY RAJZAIVAL,

fényes díszkötésekben, melynek képes prospectusával szívesen szolgálunk úgy a többi remekírók műveit számos fényes dísz- vagy igen csinos jutányos kiadásokban. Francia, angol, német művek a leggyorsabban és legjutányosabban szállíthatnak.

Több mint 40 éven át közbizalomban részesülő könyvkereskedésünk, az Országos Központi Könyvtárak, több száz iskolai, közmüvelődési és Casinói, olvasó-egyleti könyvtár, a polit. és tud. élet legtöbb kitűnőségének stb. szállítója, ezentúl is főczéljának fogja tekinteni az általánosan nyilvánuló népszerűséget fenntartani és mindennemű és minden nyelvű irodalmi megbízásokat a legnagyobb figyelemmel és lehető legjutányosabban eszközölni.

Az Antiquariusok által hirdettet minden művet legalább is azon áron, gyakran jutányosabban szállítjuk új példányokban, mint a mely az ő catalogusaikban előfordul. Be van bizonyítva, hogy a másodkézből vett ócska könyvek a leghatásosabb terjesztői a ragályoknak.
